

Aan de Minister van Economische Zaken

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Auteur

TER BESLISSING

Datum

10 december 2024

Kenmerk

WJZ / 95984068

nota

Nota n.a.v. het verslag en nota van wijziging
wetsvoorstel Verzamelwet EZ

Kopie aan

Bijlage(n)

3

Parafenroute

Aanleiding

De vaste commissie voor Economische Zaken heeft op 7 oktober 2024 het verslag vastgesteld over het ontwerp van het wetsvoorstel Wijziging van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies en enkele andere wetten op het terrein van EZK 20..¹. De leden van de fracties van de BBB en NSC hebben vragen gesteld. Bijgaand treft u de nota naar aanleiding van het verslag aan; deze is afgestemd met het CBS en ambtelijk met KGG, LVVN, RVO en betrokken beleidsdirecties van EZ. Ook treft u een nota van wijziging aan waarin enkele technische aspecten zijn gerepareerd.

Advies

U wordt geadviseerd de nota n.a.v. het verslag, de toelichting bij de nota van wijziging en de aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer te ondertekenen.

Kernpunten

1. Nota naar aanleiding van het verslag

- In het wetsvoorstel Verzamelwet EZ is een verscheidenheid aan onderwerpen opgenomen. Het wetsvoorstel wijzigt negen wetten: de Aanbestedingswet 2012, de Algemene wet bestuursrecht (Awb), de Instellingswet ACM, de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, de Mededingingswet, de Telecommunicatiewet, de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek, de Wet marktordening gezondheidszorg en de Wet veiligheidstoets investeringen, fusies en overnames. Onder "toelichting" vindt u een samenvatting van de belangrijkste vragen uit de nota n.a.v. het verslag en beantwoording hiervan.

2. Nota van wijziging

- De nota van wijziging bevat actualisering van het wetsvoorstel betreffende de aanpassingen in de portefeuillevordering tussen de betrokken

¹ Kamerstukken II 2024/25, 36588, nr. 5.

bewindspersonen vanwege het aantreden van het kabinet Schoof. Zo worden in de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies de benamingen van de betrokken ministers die bevoegd zijn om subsidie te verstrekken en de beleidsterreinen waarop deze ministers subsidie kunnen verstrekken, geactualiseerd. Verder bevat de nota van wijziging het herstel van een foutieve verwijzing in het wetsvoorstel voor de Uitvoeringswet digitaal dienstenverordening dat thans aanhangig is bij de Eerste Kamer².

Toelichting

1. Nota naar aanleiding van het verslag

Hieronder treft u een samenvatting van de belangrijkste vragen en de beantwoording daarvan.

- a. Vragen over de wijziging van de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies i.v.m. de codificatie van de grondslag voor het departementaal bijhouden van een register betreffende misbruik van subsidies
 - o *De leden van de NSC fractie vragen welke vormen van misbruik voorkomen en wat de ontwikkeling is in de cijfers van corrigerende bestuursrechtelijke en strafrechtelijke maatregelen betreffende eerste en herhaald misbruik, en of hierin een onderscheid gemaakt kan worden tussen grote, middelgrote en kleine ondernemingen.*

In de nota naar aanleiding van het verslag wordt een globaal beeld gegeven van de vormen van misbruik die het meest voorkomen, alsook dat vanaf 1 januari 2021 tot en met heden (2024) er in 4.977 gevallen van misbruik een aangifte is gedaan wegens een strafbaar feit: 3634 aangiftes in 2021, 1260 aangiftes in 2022, 76 aangiftes in 2023 en 7 aangiftes in 2024. De fluctuatie in de cijfers wordt vooral veroorzaakt door de uitvoering van de Regeling subsidie vaste lasten financiering COVID-19. Bij die regeling is namelijk in hogere mate sprake geweest van misbruik van een subsidie dat heeft geleid tot aangifte van een strafbaar feit. Bij de voorgaande cijfers wordt geen onderscheid gemaakt tussen verschillende categorieën ondernemingen, omdat deze cijfers niet beschikbaar zijn. Ook zijn er geen cijfers beschikbaar over de opgelegde maatregelen.
 - o *De leden van de NSC-fractie vragen of nader toegelicht kan worden waarom een centraal register noodzakelijk is om misbruik van subsidies te voorkomen en ook vragen zij welke alternatieven zijn overwogen. Daarnaast vragen zij welke maatregelen worden genomen om de veiligheid en vertrouwelijkheid van de gegevens in het register te waarborgen en hoe ongeautoriseerde toegang wordt voorkomen.*

Het departementale register voor EZ, LVVN en KGG is niet nieuw, anders dan de vraag veronderstelt, maar is opgezet na de invoering van aanwijzing 20.4 van de Aanwijzingen voor subsidieverstrekking van het

² Kamerstukken I, 2024/25, 36531, A.

Ministerie van Financiën³. Daarin is een Rijksbrede instructie gegeven voor het per ministerie invoeren van een departementaal register betreffende misbruik van subsidies. Het departementale register is noodzakelijk om passende risicobeperkende maatregelen te kunnen nemen om toekomstig misbruik van subsidies op hetzelfde beleidsterrein te voorkomen. In 2015 is als alternatief overwogen om een interdepartementaal register in te voeren. Hiervan is afgezien, omdat vanuit het oogpunt van privacy het niet toegestaan is om persoonsgegevens tussen verschillende bestuursorganen te delen.

De directe toegang tot persoonsgegevens uit het register is via de autorisatie en ICT-beveiliging beperkt tot ambtenaren die werkzaam zijn bij de fraude-sectie van RVO die op verzoek of uit eigen initiatief informatie kunnen verstrekken over misbruik van een specifieke subsidieaanvrager aan een andere ambtenaar, die een nieuwe individuele subsidieaanvraag moet bekijken van deze geregistreerde subsidieaanvrager. Daarnaast kan RVO een geaggregeerde, niet tot een geregistreerde herleidbare informatie verstrekken aan een ambtenaar voor de besluitvorming over de aanpassing of openstelling van een subsidieregeling.

- *De leden van de NSC-fractie vragen welke maatregelen momenteel worden genomen om herhaling van misbruik van subsidies te voorkomen.*
Herhaling van misbruik van subsidies wordt voorkomen door het definiëren van risicoprofielen van de subsidieontvangers tijdens de risicoanalyse van verschillende subsidieregelingen, alsook tijdens de beoordeling van de subsidieaanvraag. Het register is behulpzaam om ervoor te zorgen dat uitsluitend proportionele risicobeperkende maatregelen worden genomen richting de juiste groep gebruikers van maatwerksubsidie en subsidieregelingen, zoals extra administratieve rapportage- en controleverplichtingen.
 - *De leden van de NSC fractie vragen of de gegevens uit het register door algoritmes worden verwerkt bij de risicoanalyse voor toekomstige subsidieaanvragen.*
Het register wordt onder meer gebruikt om risicoanalyses uit te voeren ten behoeve van het opleggen van adequate en proportionele risicobeperkende maatregelen voor komende subsidieverstrekingen. Hierbij worden de gegevens uit het register niet door algoritmes gegenereerd of verwerkt. Daarnaast worden de gegevens uit het register altijd door ambtenaren van RVO gecontroleerd voordat besluitvorming plaatsvindt. Er vindt dus geen geautomatiseerde besluitvorming plaats.
- b. *De leden van de BBB- en NSC-fractie stellen tot slot enkele vragen over de aanpassing van de portefeuillevreiding en beleidsterreinen in de Kaderwet EZK- en LNV-subsidies, de Wet op het CBS, de Awb en de Aanbestedingswet 2012*

³ Regeling van de Minister-President, Minister van Algemene Zaken, van 15 december 2009, nr. 3086451, houdende vaststelling van Aanwijzingen voor subsidieverstreking (Stcrt. 2009, 20306).

In deze vragen wordt slechts een verduidelijking gevraagd met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen. In de nota naar aanleiding van het verslag wordt deze verduidelijking gegeven.